

Fieldlabs Zoetwater

Leren van de Fieldlabs Zoetwater, naar een klimaatrobuust watersysteem voor Schouwen-Duiveland

Peter van Veelen
Jitske van Popering-Verkerk
Martijn van Kalmthout

Programma vandaag

13.00 – 13.05 Welkom door Jitske

13.05 – 13.20 Introductie op de fieldlabs door Peter

13.20 – 14:10 Interactieve discussie

- Korte toelichting op de stelling door Peter/Martijn
- Stelling rondom de 'streep' en gesprek, door Jitske

Thema I. Klimaatrobust watersysteem

Thema II. Samenwerkingsproces

Thema III. Beleid en regelgeving

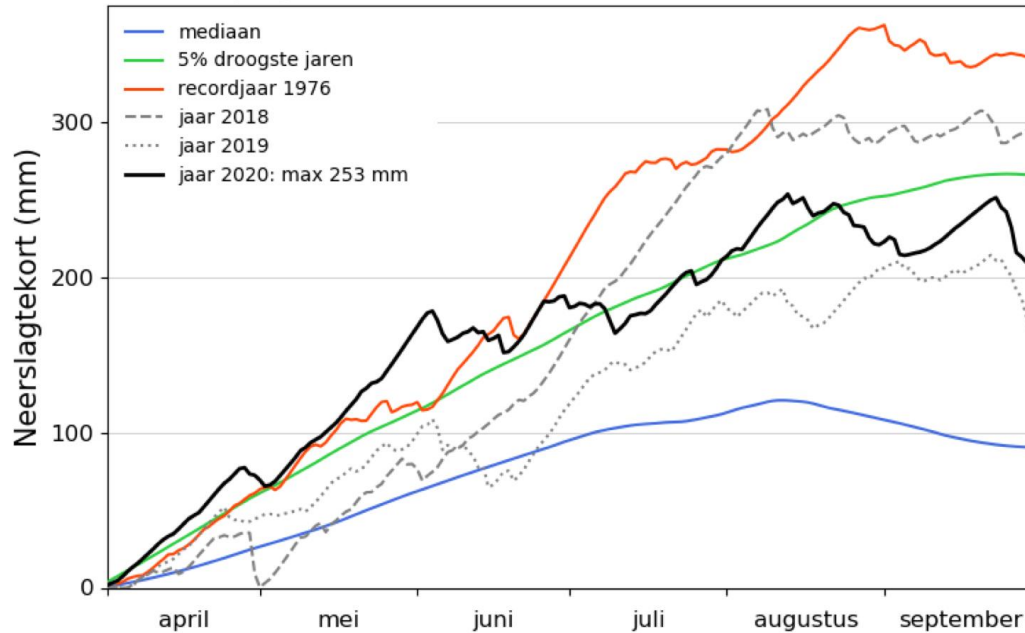
14.10 – 14.15 Afsluiting door Jitske

Aanleiding: Het klimaat verandert

Neerslagtekort in Nederland

Landelijk gemiddelde over 13 stations

2020

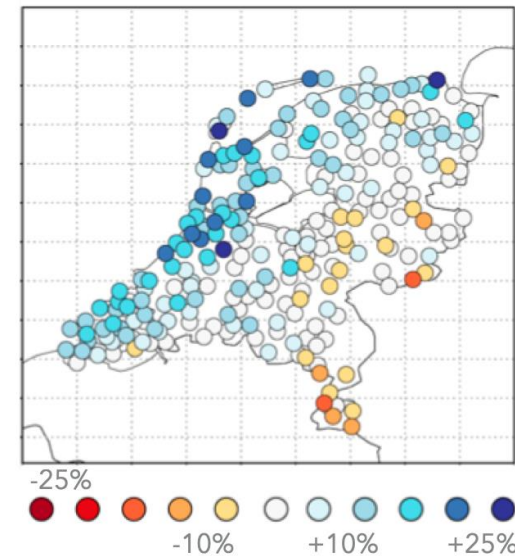

2018, 2019, 2020 (zeer) droge jaren

Bron: KNMI

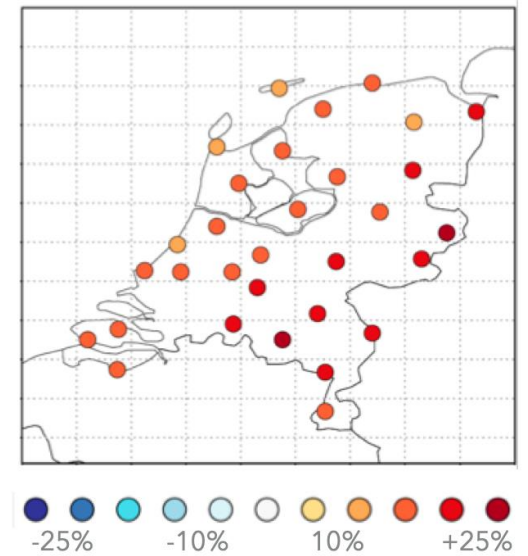
Trend in neerslag

Apr-Sep gemiddelde

Trend in pot. verdamping

Apr-Sep gemiddelde

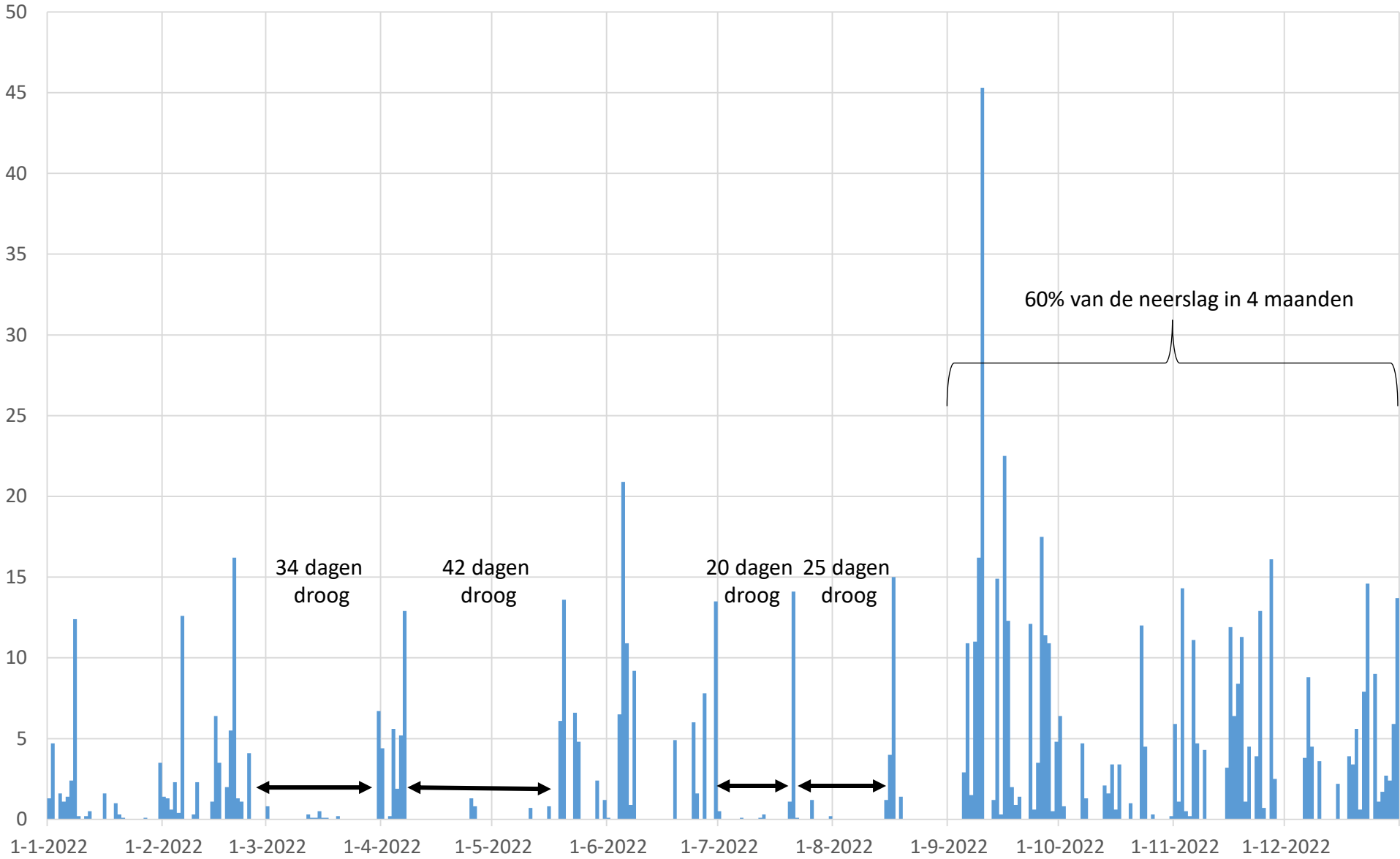

Trends per graad mondiale opwarming.

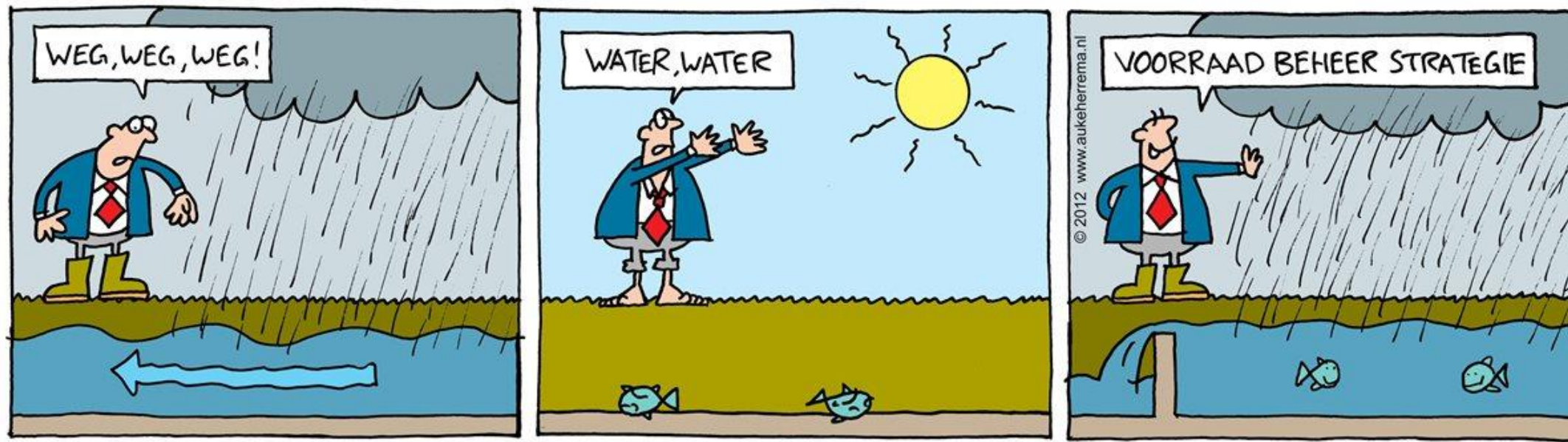
Verwachte trends voor de kustgebieden:

- Nattere winters, drogere zomers
- Voorjaar en zomer: hoger neerslagtekort
- Grotere kans op extreme zomerbuien

neerslag Vlissingen 2022 (mm/dag)

Uitdaging: op zoek naar een nieuwe balans tussen afvoeren en vasthouden

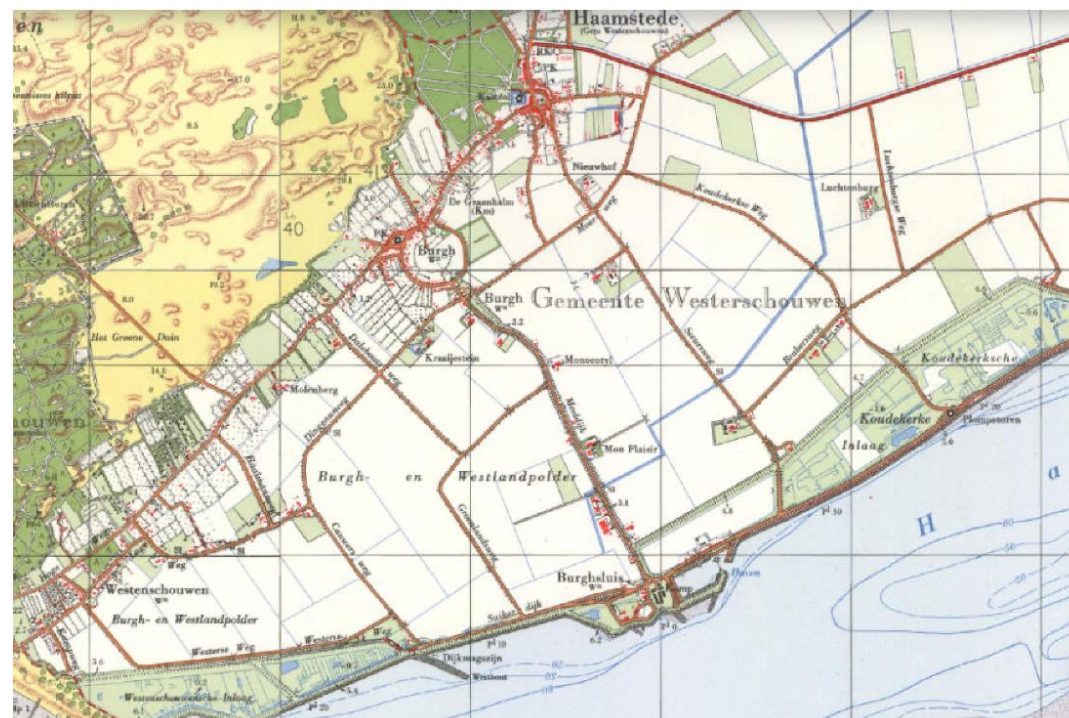

Dit kan alleen als maatregelen op bodem, perceel en het (grond)watersysteem in samenhang worden genomen.

Uitdaging: bodem- en watersysteem gericht op ontwateren en afvoeren

rond 1925

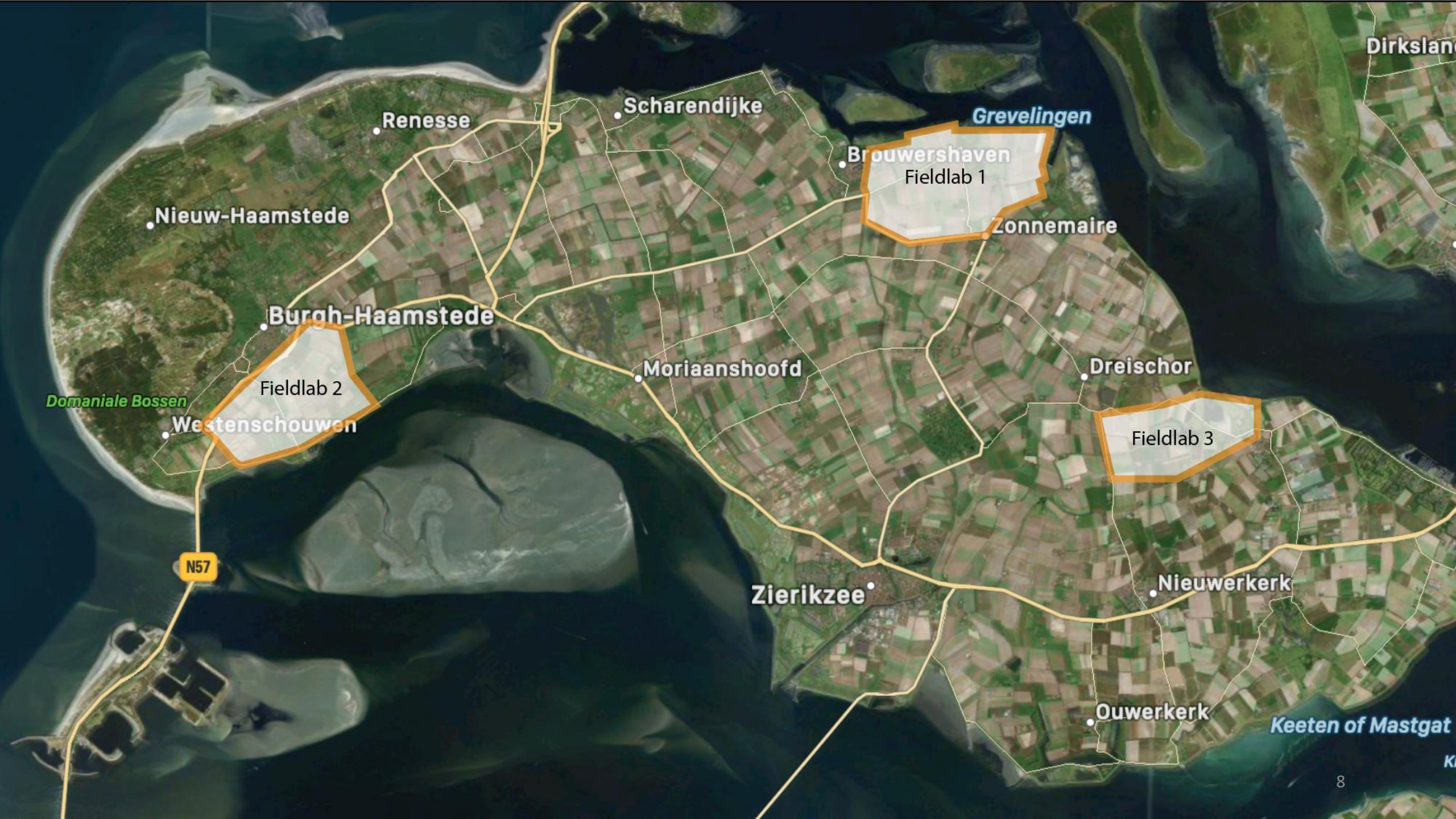

rond 1970

Aanpak fieldlabs van de Broedplaats Zoetwater

- **Het doel** van de fieldlabs Zoet Water is om een klimaatrobuust watersysteem te ontwikkelen voor een vitaal landelijk gebied.
- Het project is onderdeel van de Broedplaats Zoetwater Schouwen-Duiveland: samenwerking tussen gemeente, provincie, waterschap en ZLTO/ASD
- De broedplaats is gefinancierd door de gemeente Schouwen-Duiveland, de provincie Zeeland, het waterschap en ministerie van LNV

Meer informatie op: www.livinglabschouwen-duiveland.nl

Dirksland

Renesse

Scharendijke

Grevelingen

Brouwershaven

Fieldlab 1

Zonnemaire

Nieuw-Haamstede

Burgh-Haamstede

Fieldlab 2

Moriaanshoofd

Dreischor

Domaniale Bossen

Westenschouwen

Fieldlab 3

N57

Zierikzee

Nieuwerkerk

Ouwkerk

Keeten of Mastgat

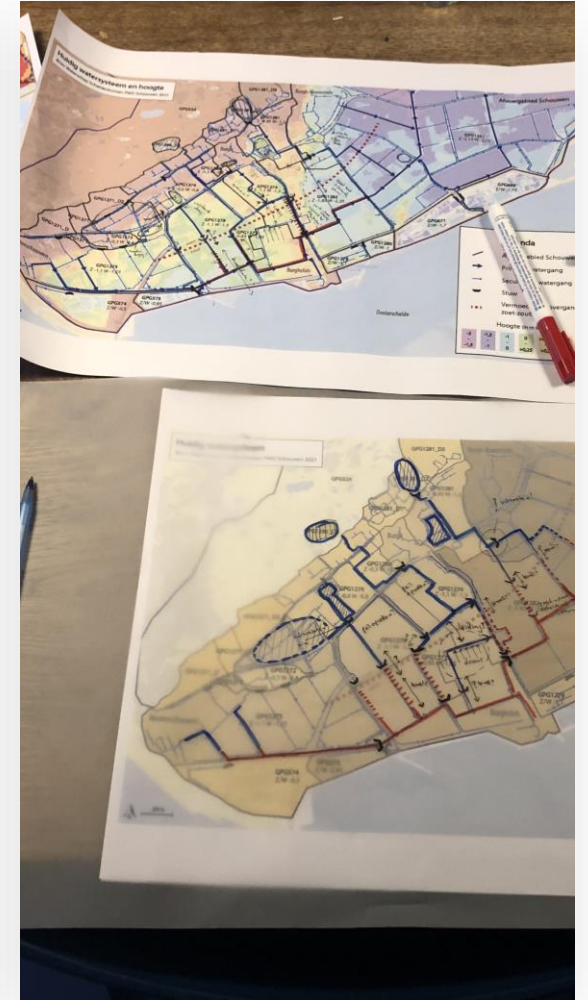
Knelpunten in beeld

Metten en testen

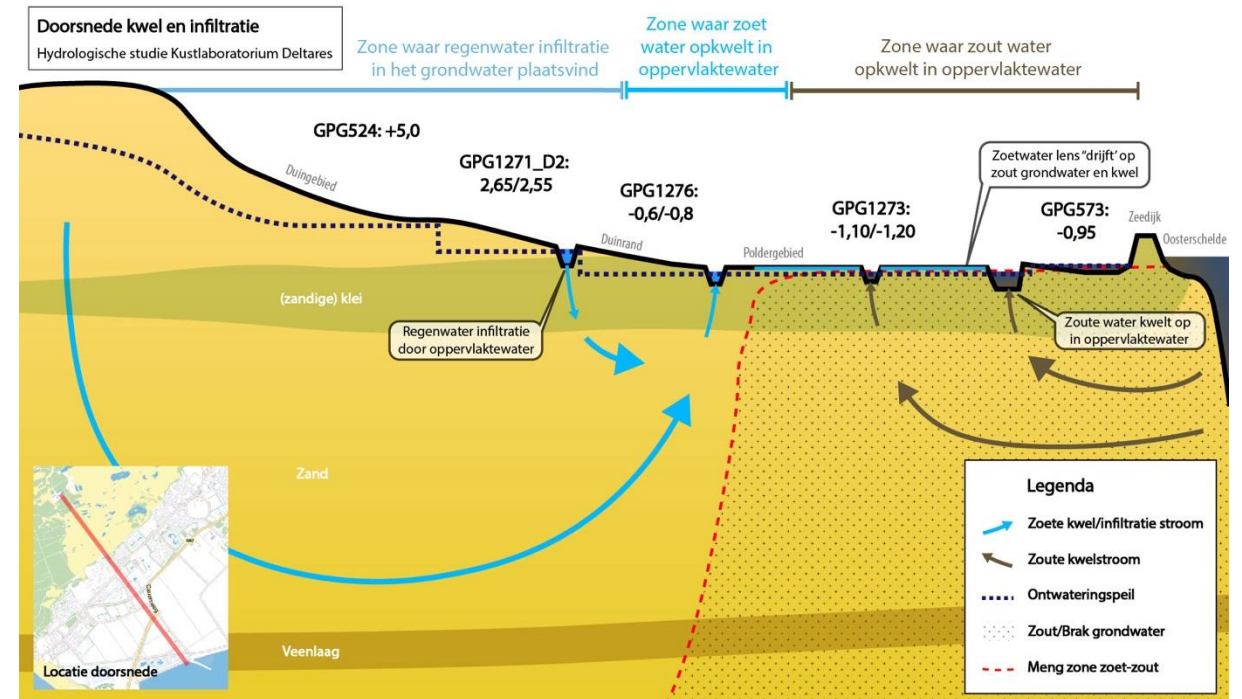
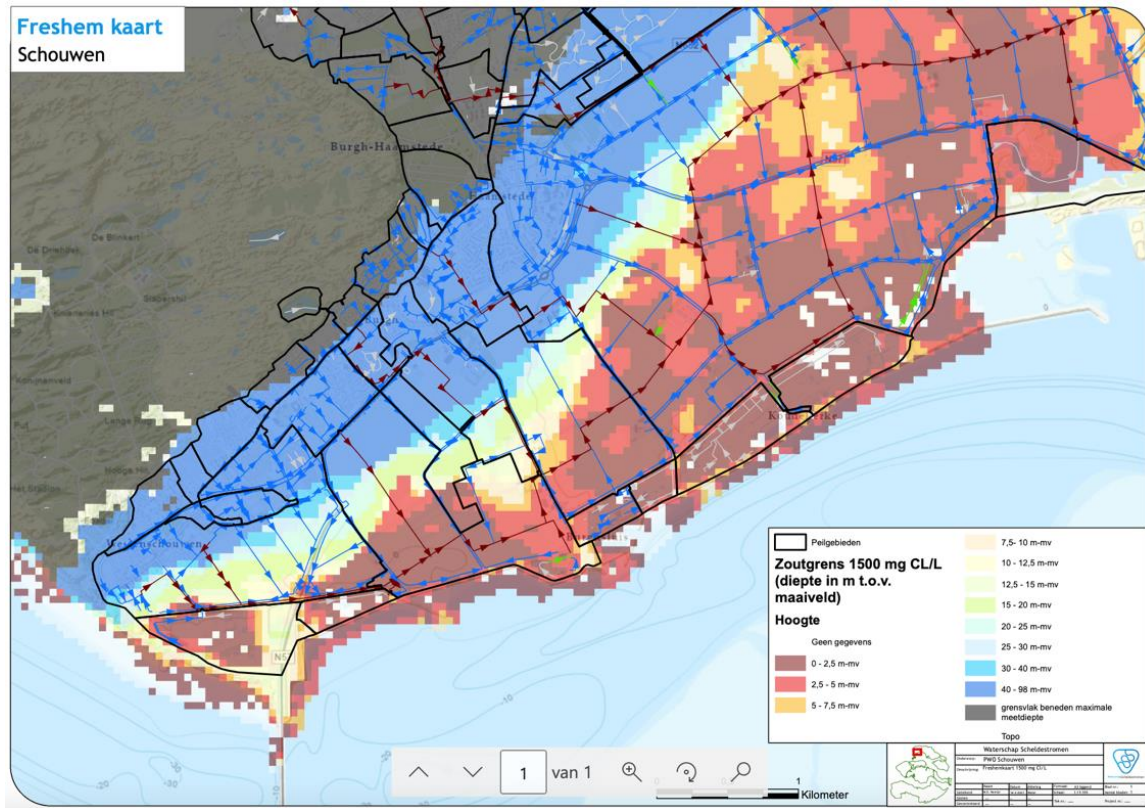

Kennis delen

Ontwerpen en plannen

Voorbeeld fieldlab Burghsluis

Stelling 1: naar een landschap als spons

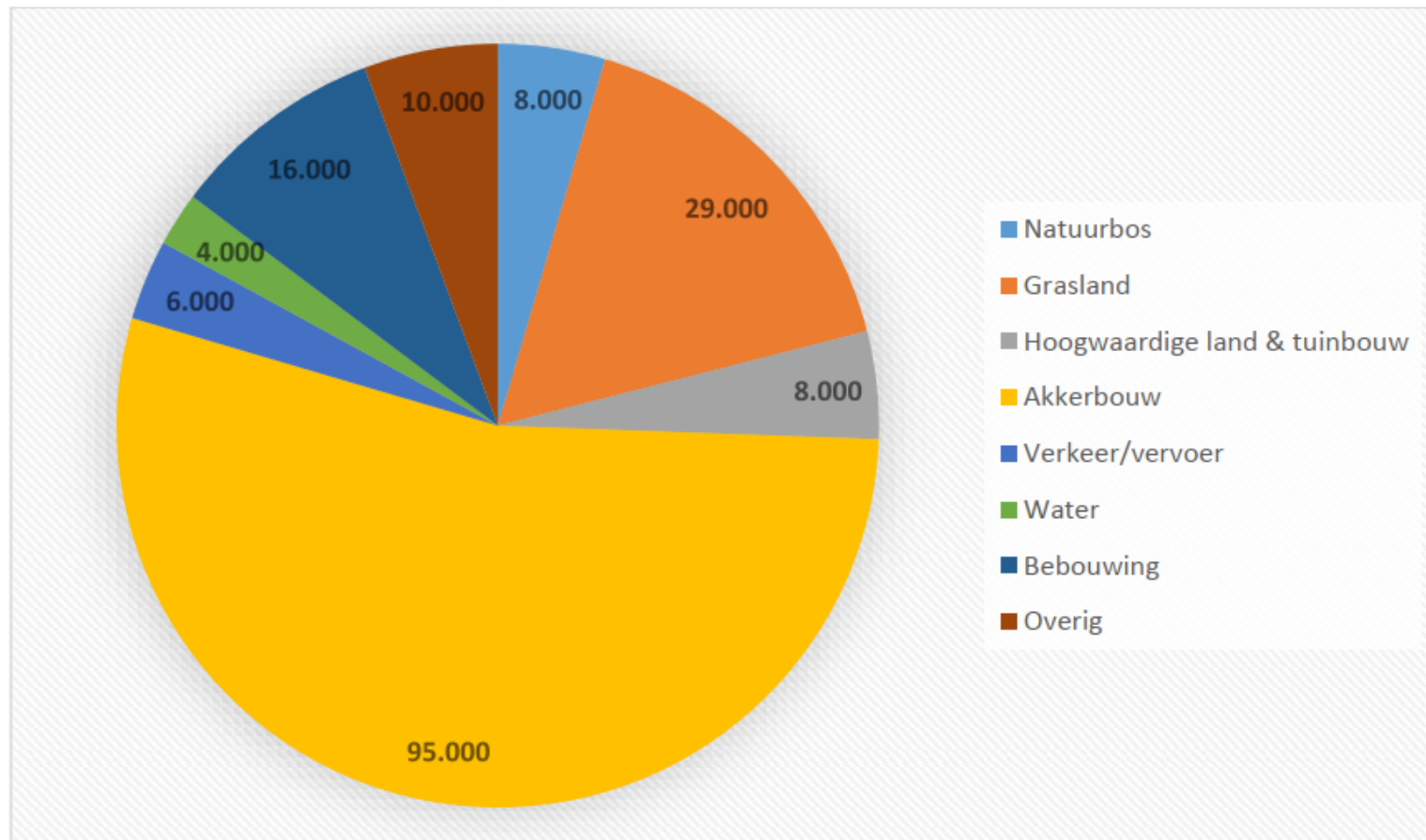
Prioriteit overheidsbeleid moet zijn:

Droogte voorkomen
(water vasthouden)

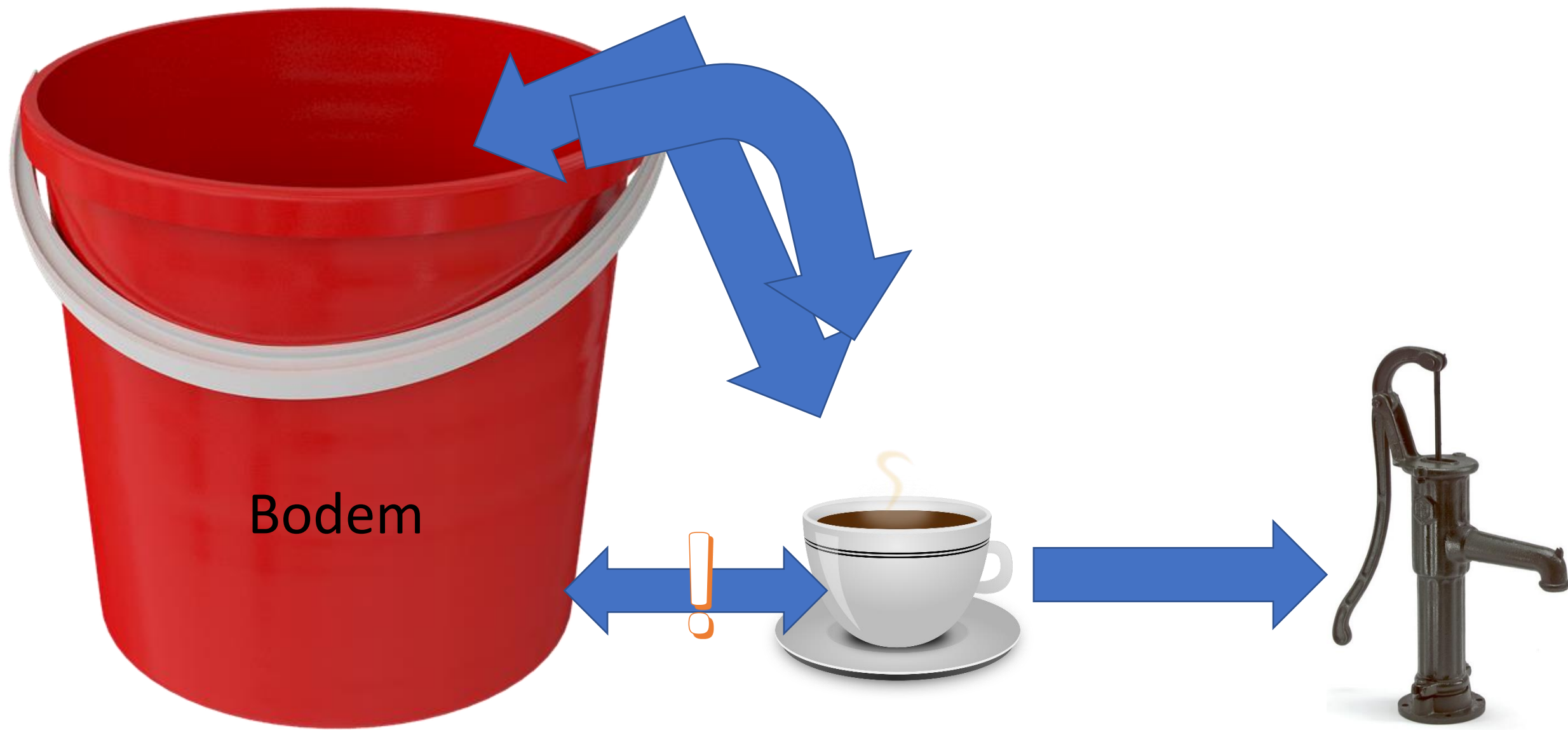
Wateroverlast
voorkomen (water
afvoeren)

Watersysteem maar klein deel van het landschap

Ruimtegebruik Zeeland

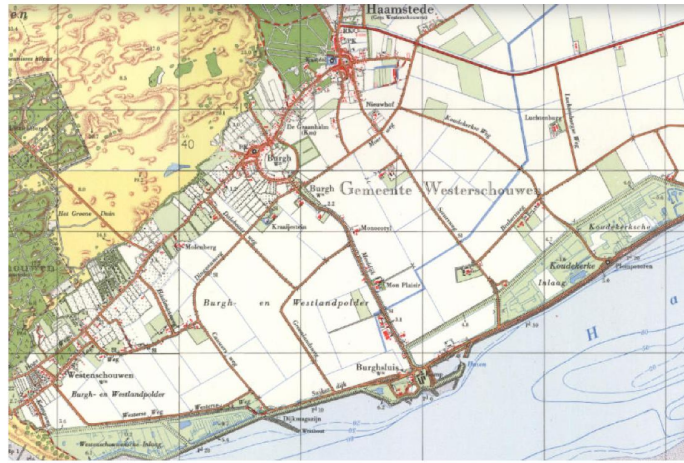
Sponswerking vergroten: bodem cruciaal!

Stelling 2: gebiedsgericht samenwerken

1925

1970

2050?

Grote landschappelijke transitie vraagt om:

Sterke regie van de overheid en integrale gebiedsgerichte aanpak

Ruimte geven aan bottom-up initiatieven: “laat 1000 bloemen bloeien”

Stelling 3: Beleid en regelgeving

Beleid en regelgeving moeten zich richten op:

Beheerbaarheid,
betaalbaarheid en
beperken risico's

Of vernieuwing en
initiatief zoveel mogelijk
ruimte geven